

KANSALAI SPULSSI 11_2021

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta nopealla aikataululla toistaiseksi toistettavan Kansalaispulssi-kyselyn liittyen mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin.

Kysely toteutetaan verkkokyselynä kolmen viikon välein. Verkkolomake tehdään Webropolilla ja kyselyyn on mahdollista vastata älypuhelimien kautta. Keruun päätyttyä aineisto ajetaan Webropolin järjestelmästä Tilastokeskuksen tutkijoiden koneille tarkistettavaksi ja käsiteltäväksi. Aineistonkeruu toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Otoksen muodostaminen ja rakenne

Vuoden 2021 yhdennentoista tiedonkeruun otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoima-tutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen ja suomalaisten matkailututkimukseen ajalla 22.6. – 6.7.2021 vastanneista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä. Otoksessa oli yhteensä 2 633 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero (ainoa tai oikeaksi todettu, eikä salaiseksi merkitty, matkapuhelinnumero).

Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Tutkimukset toteutetaan puhelin- ja verkkotiedonkeruina, joissa samaa henkilöä haastatellaan yhdestä viiteen kertaa.

Tiedonkeruu

Lomake

Kyselyn sisältö toistuu kierroksittain melko samanlaisena mutta ajankohtaisia aiheita vaihdellen. VNK toimitti Tilastokeskukselle kysymykset ja lomaketta muokattiin yhteistyössä. Verkkolomakkeen testaamiseen osallistui Tilastokeskuksen tutkijoiden lisäksi tilaaja. Kysymykset käännettiin Tilastokeskuksessa ruotsin- ja englanninkielelle.

Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitettiin asiakkaalle Excel- ja CSV-muodossa sekä suorat jakaumat Excel-taulukoina. Vastaajien avoimet kommentit toimitettiin sellaisinaan taulukoiden liitteenä.

Tiedonkeruun kulku, vastausosuus ja kato

Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. Samassa tekstiviestissä oli linkki Tilastokeskuksen tiedonkeruusivulle, jolla vastaajia informoidaan mm. tietosuojaan liittyvistä asioista. Tiedonkeruusivuilla on myös linkki tilaajan laatimaan tietosuojaselosteeseen. Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua perjantaina sekä viimeisen päivän aamuna maanantaina. Suurin osa vastauksista saatiin ensimmäisten kolmen vuorokauden kuluessa.

Taulukko 1: Kenttäaika ja vastausosuudet kierroksittain vuonna 2021

Kierros	Kenttäaika	Otos	Hyväksytyjä vastauksia	Lopullinen vastausosuus
1. kierros	13. - 18.1.	2 428	1 187	48,9
2. kierros	3. - 8.2.	2 578	1 343	52,1
3. kierros	24.2. - 1.3.	2 840	1 510	53,2
4. kierros	17.3. - 22.3.	2 850	1 465	51,4
5. kierros	7. - 12.4.	2 625	1 287	49,0
6. kierros	28.4. - 3.5.	2 768	1 292	46,7
7. kierros	19. - 24.5.	2 756	1 261	45,8
8. kierros	9. - 14.6.	2 749	1 285	46,7
9. kierros	30.6. - 5.7.	2 779	1 246	44,8
10. kierros	4. - 9.8.	2 686	1 288	48,0
11. kierros	25. - 30.8.	2 633	1 274	48,4

Vastaajat

Kyselyn otoksessa mukana olleet ovat ensin vastanneet työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen tai suomalaisten matkailututkimukseen ja toisekseen vastaamalla suostuneet jatkotutkimukseen.

Liitteen 1 taulukosta nähdään, miten vastanneet jakautuvat väestöryhmittäin. Naiset vastasivat tälläkin kierroksella huomattavasti aktiivisemmin kuin miehet. Ikäryhmittäin heikoiten vastasivat 20 – 29 -vuotiaat. Aineistossa on havaittavissa koulutukseen liittyvä osallistumattomuuden trendi, joka näkyy siinä, että perusasteen varassa olevat vastasivat hieman heikommin kuin korkea-asteen koulutuksen omaavat. Tämä trendi vaikuttaisi korostuvan verkkotiedonkeruussa.

Painotus

Vastausaineisto (1 274 henkilöä) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15-74 – vuotiaat mannersuomalaiset) ja painotuksessa väestötietoina käytettiin elokuun puolenvälin tietoja (4 060 914 henkilöä). Aineiston kullekin vastanneelle muodostettiin korottava ja vastauskatoa oikaiseva estimointipaino (muuttuja PAINO). Korottavuus mahdollistaa sen, että laskettaessa kokonaismääräestimaatteja tulokset ovat tarkastelussa kohdeperusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen osallistunut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Aineiston painotuksen lähtökohtana oli peruspainot, jotka muodostettiin jakamalla perusjoukon koko vastanneiden määrällä, eli peruspainoiksi muodostui kaikille vastanneille 4 060 914 / 1 274. Painojen kalibroinnissa peruspainoja muunnettiin niin, että painojen avulla kyselyyn vastanneet edustavat perusjoukkoa käytettyjen kalibroitimuuttujien suhteen. Kalibroitimuuttujina (liite 2) olivat sukupuoli, alue, 10-vuotisikäryhmä ja koulutusaste. Kalibrointiin käytettiin SAS-makro-ohjelmaa (Ranskassa kehitetty CALMAR2-makro).

Tulokset

Tulokset ovat Excel-taulukossa suorina jakaumina sisältäen soluttaiset vastaajien lukumäärät, painotetut vastaajamäärät (estimaatit) ja riviprosentit (prosenttiosuudet).

LIITE 1 Kansalaispulssi 11_2021 -kysely. Otos, vastanneet ja vastausosuudet eri väestöryhmissä.

	Otos	Vastanneet	Vastaus-%
Yhteensä	2 633	1 274	48.4
Sukupuoli			
Mies	1347	590	43.8
Nainen	1286	682	53.0
Muu		2	
Ikäryhmä			
15-19 -vuotiaat	105	42	40.0
20-24 -vuotiaat	134	36	26.9
25-29 -vuotiaat	160	51	31.9
30-34 -vuotiaat	227	99	43.6
35-39 -vuotiaat	213	105	49.3
40-44 -vuotiaat	218	112	51.4
45-49 -vuotiaat	196	96	49.0
50-54 -vuotiaat	267	153	57.3
55-59 -vuotiaat	279	143	51.3
60-64 -vuotiaat	265	134	50.6
65-69 -vuotiaat	280	158	56.4
70-74 -vuotiaat	289	145	50.2
Maakunta			
Etelä-Karjala	48	24	50.0
Etelä-Pohjanmaa	100	45	45.0
Etelä-Savo	65	36	55.4
Kainuu	30	10	33.3
Kanta-Häme	62	36	58.1
Keski-Pohjanmaa	36	19	52.8
Keski-Suomi	117	58	49.6
Kymenlaakso	82	28	34.1
Lappi	99	40	40.4
Pirkanmaa	272	122	44.9
Pohjanmaa	92	38	41.3
Pohjois-Karjala	91	45	49.5
Pohjois-Pohjanmaa	171	86	50.3
Pohjois-Savo	125	62	49.6
Päijät-Häme	104	58	55.8
Satakunta	90	41	45.6
Uusimaa	804	418	52.0
Varsinais-Suomi	245	105	42.9

LIITE 2. Kalibrintimuuttajat

Sukupuoli

1 = Mies

2 = Nainen

Alue muodostettiin suuralueista (pois lukien Ahvenanmaan maakunta)

1 = Helsinki-Uusimaa

2 = Etelä-Suomi

3 = Länsi-Suomi

4 = Pohjois- ja Itä-Suomi

10-vuotisikäryhmä

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutusaste

1 = Perusaste

2 = Toinen aste

3 = Korkea-aste